

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd multis modis ab Arianis cum esset petitus infidiis Athanasius, varia
pericula sibi à Deo, vt pote homine diuino patefacta vitauerit, & quàm
grauiter post eius disceßum à Gregorio afflicti fuerint ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

venuntiatum est Athanasium in ecclesia nomine Theonæ nuncupata occultatum esse, præfetus ordinum militariū, acceptis militibus, & Hilarius, qui imperatoris iussu iam secundò venerat, ut has res maturaret, ex inopinato & tempore iam importuno, ruptis fenestrīs ingrediuntur in ecclesiam, & cum vndeque conquisiuerint, Athanasiū intus nō offendetur. Nam fertur, quod sicut diuinis iudiciis admonitus, multa alia quoque pericula sœpe effugerat, sic hanc eorum irruptionem à Deo sibi præsignificatam habuit: & propterea illico ecclesia egressus est, milites autem venisse ad fores ecclesiæ, & per exiguo téporis momento post eius abitum iam dilapoſo, factum est, ut eum cōprehendere non possent.

*Quod multis modis ab Arianis cum esset petitus
insidiis Athanasius, varia pericula sibi à Deo,
ut pote homine diuino patefacta vita uerit, &
quam grauiter post eius discessum à Gregorio
afficti fuerint Aegyptijs. CA P. IX.*

Neque profectò cuiquam dubitandum est, quin iste vis planè diuinus fuerit, vereq; quod esset futurum, præuiderit. Nā res multò sanè admirabiliores, quam que sint à nobis iam commemoratae, de eo accepimus: quæ perspicue testificantur eum rerum futurarum habuisse scientiam lōgē exquisitissimam. Nam eo pacto primo anno, cū Constanſ adhuc in vita maneret, quando imperator Constantius cogitabat eum graui aliquo malo afficere, fuga capta, apud familiarem quandam latitauit, & longo tempore intra terræ recessum, in quodam obſcuro domicilio, quod aquæ antè fuerat receptaculum, vitam egit. Quæ res omnibus incognita fuit, præterquam iis, apud quos delitescebat, & ancillæ, quæ tam fidelis videbatur, ut sibi negotiū ei ministrandi concreditum haberet. Cæterū cum vehemētes laboraretur ab Arianis, ut hominē viuū caperét, ancilla domini & pollicitationibus, ut est credibile, impulsa, eum iā iudicatura erat. Verūm insidiis eorū à deo illi præsignificatis, alio antè demigravit, q; eum possēt cōprehendere. Ancilla autē pœnas dedit, ut pote quæ contra dominos suos metita fuisset;

S O Z O M E N I H I S T O R.

fuisset: qui etiam ea de re fugæ se mandassent. Nam nō lege erimur illis, qui vel exciperent hospitio Athanasiū, vel occultarent, obiectabant quidem Ariani, sed tanq; edictis imperatoris aduersantes, & delinquentes quoque in rem iudicium vocabāt. Aliud præterea huic nō dissimile Athanasio alio quoq; tēpore accidisse auditione accepi. Etenim cum tali de causa fugiens in Aegyptū aduerso flumine Ni lo nauigio subueheretur, & quidā de eius profectione per indices certiores facti, persequerentur eo cōsilio, vt eū cōprehenderent, diuinitus de illis, qui persequebantur, præmonitus, his qui vna secum nauigabāt, enuntiauit: iussitq; versus Alexandriā reuerti. Ac dū secundo iā flumine nauigat, insidiatores aduerso flumine subiectos prætergressus, ad urbē Alexandriā confugit, ibiq; propter populi frequētiā, & multitudinē adiū tutius latitauit. Itaq; his de rebus, & aliis permultis, quē similiter ab eo p̄esignificabātur, ex Gentilibus aduersariis suis, & Arianis in crīmē falso vocatus est, quod eas per præstigias magicas conficeret. Nam fama est quodam tempore, cum per plateas ciuitatis incederet, sortē fortuna coruū versus eū volitantem crocitassem turbāq; Gentilium casu astantē, eum tanquā præstigiatore irrisisse: atq; adeo ab illo postulasse, vt quid dixisset coruus, ipsis memoraret. Illum autem leniter subridentem respondebat, C R A s: quod Latino sermone diē proxime sequentem significat. Quare cum istam vocem emiserit, obnuntiat vobis diēm crastinum vobis peracerbū futarum. Præmōstrat enim vobis mādato imperatoris prohibitū fore, ne vestrum diem festū, qui proximē sequit, celebretis. Quæ Athanasi prædictio, licet ipsis videretur ridicula, vera tamen extitit. Nā die crastino literæ imperatoris sunt magistratibus ciuitatis redditæ, quæ iubebāt, ne Gētilibus amplius potestas permitteretur vel ad fana sua accedēdi, vel cōsuetos ritus & conuentus celebrandi. Itaq; festus dies, qui tum fortè incidit, isq; Gētilibus venerādus ac magnificus, sublatus est. Verū quod Athanasius dono prophetiæ imbutus fuerit, ista quidē dixisse sat est. Vbi vero, vt antē dictū est, manus eorum, qui ad ipsum comprehendendū venisēt, effugerat, clerus eius & populus ecclesiæ aliquamdiu tenuerūt: vsq; eo nimirum, quoad præses Aegypti, & præfectus militum eiusdem

eiudem regionis, omnes, qui ei obtemperabant, indē ejercent, easque illis, qui Georgium cupide expectabant, tradarent. Haud ita multò post venit Georgius ipse, & ecclesiā sibi subiecit: quippe qui multo violentius, quād modus sacerdotum & consuetudo postulat, regere instituerit, atq; cū aliis omnibus se terribilem prēbere, tum erga Athanasii fautores crudelem se ostendere studuerit, adeo vt tum viri, tū mulieres, vincula & plaga eius opera subirent: vndē factū est ut cum tyranni loco ducerent. Qui cum hac de causa odio omnibus esse cōperit, plebs ad iram incitata, eum in ecclesia fortē versantem adorta est, atque parum aberat, quin illum confecisset. Itaque quoniam in tantum discriminis adductus, ægrè euaserat in columnis, maturè ad imperatorem profugit. Quare confecta, Athanasii fautores ecclesiās denuo occuparunt: sed tamen non ita longo tempore eas tenere permitti sunt. Nam p̄fectus militum Aegypti, his, qui à Georgio starent, illas iterum reddidit. Secundū ea, scriba imperatoris, qui ex numero notariorū fuit, missus Alexandriam, ad supplicium de Alexandrinis sumendum multos torsit grauiter, & verberibus cruciavit. Breui post, Georgius quoque eō reuertitur, & ob eas causas, quæ sunt modō commemoratae, ut credibile est, illis multò maiori terrori fuit, & ideo in grauius odium, quād antea, vocatus, tum quōd imperatō ad cōplures acerbē affligendos incitauerit, tum p̄ à monachis Aegypti (quorū opinionē populus sequebatur, & eorū testimonia propterea vera ducebat, quōd virtutē assidue excoolerent, & pie viuendi disciplinæ se totos traderent) propter peruersam fidem & intolerandā arrogantiam admodum insimulatus fuerit.

De Liberio p̄tifice Romano, quas ob causas à Constantio in exilium ejectus sit, & Felice qui illum subsequutus est. CAP VT X.

Istae quidē res eti non eodē tēpore, tamen alīc deinceps ex aliis Athanasio, & ecclesiā Alexádrinę post Cōstantiū morte obtigerūt: suntq; à me hoc loco, quō historia magis perspicua sit, cōmemoratē. Cōciliorē, quod Mediolanī celebratū erat, iā nulla re in eo cōfecta, dimisso, impator ōcs, qui aduersariis Athanasii contradiceret de medio remouit,